Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ BẢY SỐ 600 — MỖI SỐ NĂM XU — 民國卅四年四月廿二日 — NGÀY THỨ BẢY 24 JUIN 1939

GIÁ BÁN

ĐÔNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm 4$00	6$00
Sáu tháng 2.00	3.00
Ba tháng 1.00	1.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, xin riêng với thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

敝 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ : thứ tư và thứ bảy

BÁO-QUÁN

Người đến có cái sang ở nơi mình.
(Ngạn-ngữ)

BIBLIOTHÈQUE ... No 4158

GIÁ TRỊ CHÂN CHÍNH CỦA NGƯỜI ĐỜI Ở ĐÂU?

Trong cái cõi trăm năm ngắn ngủi của người đời — trừ lúc nhỏ cùng ngày giá, còn độ 40, 50 năm là cùng — không ai sống hoài, không ai chết hai lần, cũng không ai chết đi ma sống lại. Vậy cái sống của người đời so với cái vô cùng vô tận của vũ trụ, chỉ là một nháy mắt thoáng qua mà thôi. Theo con mắt nhà đạo quan thì những cái phụ thuộc bề ngoài như ta thường gọi « sang hèn, giàu nghèo » kia, không cái gì đủ làm tiêu biểu và bằng chứng cho cái sự sống của người đời cả.

Mới sớm mai hôm qua, mình con làm quan, còn giàu tiền, thôi thì vô số là kẻ xu phụ, hốt trước nịnh sau, không ai dám nói câu gì trái tai mình ; chiều lại, thôi quan, hết tiền, là không ai ngó ngàng đến. Ngày trước mình làm anh học trò nghèo, nhiều kẻ khinh khi; nhứt dán gặp nhịp gió đưa lên cái nghề « ngồi cao tiền nhiều », thôi thì thiếu gì kẻ tán.

Đại loại những cái phụ thuộc theo mình mà khiến cho thái độ người đời hỏi nóng, hỏi lạnh đó, chẳng ăn nhập gì với mình cả. Họ sùng phụng chăng, là sùng phụng cái sang với cái giàu kia, chớ chẳng phải sùng phụng mình. Họ khinh rẻ chăng, là khinh rẻ cái nghèo và cái hèn kia, chớ chẳng khinh rẻ chi mình. Huống chi có kẻ ngồi cao quyền lớn, tiền đống bạc kho, mà muôn đời nêu làm bia xấu, cũng có kẻ nhà tranh vách đất, trọn đời làm anh dân trắng, mà công chúng tôn chuộng đời nọ sang đời kia. Khám phá chỗ ngoại quan ấy thì cái chân giá trị của người đời, tự nhiên thấy rõ mà không ai che lừa được.

Vậy mà ở cái xã hội tư tiền phụ nhiệt như xã hội người mình, thì có một cái quan niệm đặc biệt là xem người ngoại đa.

Trong một lớp tuồng đào kép lão nẻ, vai gì làm trò gì, ông thầy tuồng đã định sẵn. Bởi vậy nên trên sân khấu kia, lớp nãy cởi áo lấy râu, thì lớp kia mang hia đội mão mà múa nhảy. Ai làm vai gì thì làm rồi hạ lớp, tức là hết chuyện.

« Cuộc đời rút lại như tuồng hát », câu nói kinh nghiệm thay !

Viễn-Chi

CẢI CHÁNH

Bài Văn-vần đăng trong số vừa rồi, xin đọc : câng thứ 21 ; *Đợi mấp* hóm .., hàng thứ 25 (lời chú thích) : *Việc đời* như trò hát.

Số báo 597 ra ngày 27 Mai trương nhớt về tin vụ mưu ám sát ..., kì-cập ở miền Đông-Dão Chép-phi mà đề là Nam-Án. Nay cải chánh.

CHUYỆN ĐỜI

Như lời nói nhà tiên-tri mà quả nghiệm !

Trước kia bên phương đông ta có anh Khi-nhân ngày đêm ngồi lo trời sụp, nhiều người cho là ngu. Ngu mặc dầu mà cái chuyện ta lo ít có như thế, thành ra chuyện thú, khiến cho người sau hay nhắc đến.

Bên tây phương cũng có nhà nói chuyện mạt nhựt quả địa cầu, lại có nhà tiên tri nói chuyện đất sụp đã có lần làm cho công chúng đề lòng lo, mà rồi ra không nhằm nhóc xi gì hết. Thế mà chưa hết đâu, thì mới đây có anh thầy bói, anh Arthur Ware, ảnh nói đến ngày 12 Juin đây thì quả địa cầu sụp. Nay ngày ấy qua rồi, chẳng thấy có hiện cố gì xảy ra cả, mà chính ngày ấy là ngày bên Luân-đôn lại có cuộc hội nghị kinh tế. Cuộc hội nghị to lớn làm sao ! đến 70 nước lớn và nhỏ, 3 500 đại biểu, thơ ký và nhà viết báo, họ đọn và mở rộng thêm viện Bảo tàng và nhà địa chất học để chứa khách dự hội....

Nếu như người Anh tin thuyết anh thầy bói kia, như lối người mình tin niên lịch, thì tất triển ngày hội ấy lại để dự ngày tốt khác. Hay là lời nói nhà tiên tri kia mà quả nghiệm, thì nhà hội nghị ở Luân-đôn thành một cái mả to, cung cho người, kiếp địa cầu sau họ khảo sát !

Nhưng mà không, họ vẫn cứ hội, địa cầu cũng cứ ông thầy sụp, thế lực nhà tư bản cứ chiếm phần ưu thắng. Có sụp chăng chỉ quả địa cầu của dân nghèo và dân hèn mà thôi.

Thế đủ biết nhà tiên tri nói dối thả cửa, vì vậy mà người Nam không ai lo trời sụp.

Thương-Mai

Tại tòa Đại hình Hanoi

Vụ linh lê-dương giết người trong lúc biểu động ở Nghệ-Tịnh

(Họ được tráng án cả)

Vụ linh lê dương giết mấy người tù chính trị ở Nghệ-Tịnh trong mấy năm biến động gần đây, hôm 12 Juin vừa rồi tòa án đại hình Hanoi đã đem ra xử.

Bọn lê dương đó bị kiếp vào những tội sau này :

1) Layon Emile bị cáo

a) Hôm 29 5 31 đã giết một người tù, không rõ tên họ, ở dẫn Đại-đi-ch.

b) Cũng hôm ấy đã giết chết 7 người tù trong số 8 người là Nguyễn Phan Ngu-ão cư Ny, Đào Các, Trịnh Xuân, Ngu-ễn văn P..., Phạm Ai, Phạm Nhuận, và Trần Bái.

c) Cũng hôm ấy, trên đường Nam đàn — Bố lương đã ra lệnh cho tên Le Gal e giết chết 1 người trong 8 người kể trên.

d) Đã toan giết Trần Bảy.

2) Le Gallic Yves bị cáo là thủ phạm trong vụ giết chết một người trong 8 người kể trên.

3 Von Hargen Walter bị cáo là đồng đảng với Layon và Le Gallic trong những vụ giết người kia.

4) Horni-Henri và Godefroy-Henri bị cáo là đã toan giết chết Phạm Nhuận, cai tục lệ ở Nam đàn.

Cộng 30 người lính lê dương làm chứng cho họ, trong có 1 tiến tá Lambert, viên tổng đốc Nguyễn khoa Kỳ, viên trị phó Tư nghĩa Hà văn Nguyên (nguyên trị phó Annam). Tòa xử đến chiều 13 Juin, rồi tuyên án cho tất cả bọn được tráng án.

SỬ LIỆU NƯỚC NHÀ

MỘT ĐOẠN LỊCH-SỬ NỘI-CÁC VỀ TRIỀU TA

(Tiếp theo)

Nội-các triều Tự-Đức

Đến triều Tự-Đức thì tòa nội các thành ra một cái trường thi văn, chọn các nhà văn học vào đấy để họa thi, lâm thi và bình thi ; tuy có việc khác, song thi văn là phần trọng yếu. Ai cũng biết nước ta vào đời Tự Đức, bề trong thì mùa mất, dân nổi, giặc cướp tung tung, bề ngoài thì trong Nam ngoài Bắc, cắt đất mất thành, tình thế ngày ngập là giường nào ! Nội các là một cơ quan trọng yếu và bí mật cần một bên vua, cần thiết với quân cơ quốc chính là giường nào ! thế mà quanh năm trọn tháng, nhóm lại mà bàn chuyện thi văn. Trên vua thì lấy thi văn hay đó mà dùng người, dưới tôi thì được dâu khuyên dấu điểm và lời phê bình của vua lấy làm vinh diệu (thường thấy trong các tấu sớ thì văn của nội các lúc ấy những chữ « Khâm phụng châu khuyên, khâm phụng châu điểm, và thưởng kim tiền », cho đến quan đại thần cũng thế). Xem bản « Luân âm cung kỷ » của ông Nguyễn Thuật (Hà-đình), từ vào Nội các năm Tự đức 24 (1871) cho đến năm 35 (1882), kể trên 10 năm trời, rất được lòng vua tin dùng, mà xem trong tập chép những lời vua, mười phần đến chín phần rưỡi nói về việc thi văn. Có một việc đi sứ Tàu là quan hệ đến việc ngoại giao mà cũng đem làm cái liệu thi để ngâm vịnh, thì đủ rõ công việc nội các đời ấy ra thế nào. Nghe như ngày sau vua có câu thi :

Võ tướng giải sầu nhờ có rượu,
Văn thần lui gặc khỏ không thi.

武 將 緩 愁 唯 有 酒
文 臣 退 暑 苦 無 詩

thì bình như biết ăn năn, song đã muộn lắm rồi !

Nội-các sau triều Tự-Đức

Tòa nội các ở triều Tự Đức, tuy xu trọng về đường thi văn, chuyên việc soạn thuật, nhưng sung vào chức ấy, là những người văn học có danh, vẫn giữ cái phẩm cách thanh cao cùng giá trị Hàn lâm Nội các, thường được vua yêu mà quan trường cũng kính trọng. Sau vua Tự Đức mất rồi, thì nội các mất cái địa vị trọng yếu như trước. Về đời Giản tôn (năm 1884), Hồng Sâm (con đức Tuy lý) ở các có tâu can cang trực, thấy triều cương lỏng lẻo, quyền thần chuyên quyền có đáng mặt sợ xin thu hồi oai linh. Quyền thần lúc ấy là ông Tôn-thất-Thuyết và Nguyễn-văn-Tường xử ông tội giảo Hồng-Sâm đến tội chết. Đến triều Đồng-Khánh ông Hồng Sâm mới được khai phục, chiêu tuyết sự oan ấy. Trong bài truy phong có câu nay còn truyền tụng :

Lưu tử-Kinh nhiên là Hàn-các,
Khẳng khái trần phong sự chi thơ ;
Khuất linh Quốc nhân hội sở giang,
Nhứt nhứt sái hoàn ngâm chi lụy.

劉 子 驚 然 是 翰 林 ,
慷 慨 陳 封 事 之 書 ;
屈 靈 均 國 人 所 江 ,
一 一 灑 還 吟 之 淚 。

Người thân thần ở nơi cẩm cân nói đến việc nước mà bị lụy như thế, thì ai còn dám nói việc nước, nữa mà tòa nội các cũng thành ra tên trống.

Đến triều Thành-Thái thì tòa nội các càng sa sút nữa, chỉ nội một mặt văn học cũng kém xưa nhiều. Có một lần vì cái ấn thủy tinh thất lạc mà các thuộc có người bị đem ra tam pháp tra tấn không có sự thể gì cả.

Nói tóm lại, lịch sử nội các triều ta là tự vua đặt ra để giữ việc soạn chiếu chỉ, xem văn thơ và xu nội nơi cấm cận không phải là cơ quan tối cao trong bộ phận hành chánh như ở các nước văn minh mà trên các báo thường gọi kia. Đã gọi là cơ quan riêng của vua nên quân quyền còn thạnh thì nội các được vinh vang kịp đến ngày quân quyền trụy lạc thì nội các cũng mất cái địa vị cao quí, đó là cái lịch sử đã qua trên 100 năm nay vậy.

Trước ngày 2 Mai vừa rồi, hai tiếng « nội các » ta, cũ không giống cũ, mà mới chưa thành mới. Như nói « Nội các Nguyễn-hữu-Bài » ấy là xong bỏ theo lối mới, chỉ người thủ tướng đứng đầu cơ quan chánh trị mà nói, như nó « nội các Poincaré » (Pháp) « nội các Khuyển-dưỡng Nghị » (Nhật) v. v. Còn nói nội các theo về ngự tiền văn phòng tức là theo lối cũ như « Thị thơ viện » trong bài dụ của vua Minh-mạng đã dẫn trên. Cái mới với cũ đó không phân biệt.

Lại theo như chế độ mới thay đổi ở Nam triều hôm 2 Mai thì « Ngự tiền văn phòng » như nội các của ta ngày xưa, còn ban thượng thơ mới giống như nội các ở các nước văn minh ngày nay. Nói « giống » là cái đại thể bề ngoài, chớ theo như lời dụ ngày 2 Mai thì trong có chỗ khá :

1 Tòa nội các các nước có vị Thủ tướng, như nội các Briand (Pháp), nội các Mac Donald (Anh) v. v. hình như chức vụ thủ tướng tương đương cái trách nhiệm cả bộ phận hành chánh, nay năm quan thượng mới của Nam triều đến bàn đảng, thì ra không ai là thủ tướng.

2 Bộ phận hành chánh có nội các chịu trách nhiệm thì vua không có trách nhiệm, nay vua đứng chủ trương viện Cơ mật tức là đức vua chịu trách nhiệm.

. . . . . .

Lịch sử nội các ta là thế.

X X.

Một tên chệt tư bản có 20 000 thuốc vuông đất mà làm đầu đảng ăn cướp

Theo báo SAIGON thì vừa rồi ở Kampot (Cao mên người ta có khám phá được một ổ ăn cướp.

Đầu đảng này là một tên chệt tên là Đỗ-Lâm, tư bổn có 20 000 thuốc vuông đất.

Vì tư bổn nhiều và có giấy phép được mua súng, tên chệt này thả bổ cho chúng mượn súng đi cướp về chia.

Công chuyện đồ bể, y bèn thoái trang sự bán chữa cho mình, còn y thì đi ẩm nhà thương.

Tư bổn to mà làm đầu đảng ăn cướp, người ta cho là chuyện lạ, nhưng ngẫm cho kỹ cũng là thường.

VẠN-VẠN

Đọc bài « Đêm trăng hồi bông »

Bài « Đêm trăng hồi bông » của ông Thị Bân đã đ ng Tiếng-Dân số 588 mới rồi, ý tứ hồng hồn, ẩn điển lý trăng, lấy giọng trầm uất của Đỗ Phủ mà tả lòng có phảng phất của Khuất-Nguyên (1) ai đọc đến cũng sinh mến cảm tình lai láng, trong thi giới gần đây ít được bài xuất sắc như thế. Kẻ giá sẵn món thương tâm, xem bài ấy càng tăng tân bội phần, không tự quê vụng, viết bài tuyệt cú để họa, gọi là tỏ chút lòng của kẻ thưởng âm

I

Bóng chèn kêu trăng tỏ mối tình,
Tro tro trăng nọ khéo làm thinh.
Trên trời dưới đất mình cùng bóng,
Ai thấu cho ai nỗi bất bình !

II

Đem đài trời đất ngó vơ vơ,
Non nước non sông riêng hẹ bờ.
Ngoài « Bóng » ra còn ai biết tá ?
Quanh đi quẩn lại một mình ta

III

Hỏi trời Khuất tử tỏ lòng ngay,
Lạ bạch kêu trăng nói chuyện say.
Một bóng một mình càng có thú,
Vui mình mình biết, cực mình hay

IV

Một bài chàng chất mối thương tâm,
Càng đọc càng thêm cảm khái ngâm.
Nước chảy non cao tro trọi đấy,
Trên đời được mấy kẻ tri âm !

Sở-bình-Tử

(1) Khổ - Phủ là một nhà danh thi đời Đường, giọng thi trầm hùng.
Khuất-nguyên là người trung thần nước Sở, có bài chiêu hồn.

Một trận hỏa tai rất lớn

Trên 800 nóc nhà bị cháy ra tro — 2 đứa bé bị thiu

NGHỆ-AN. — Chiều hôm 8 Juin vừa rồi, tại Thanh-đàm, huyện Nam-đàn, có phát hỏa. Gió nồng nã gió nam thổi mạnh nên ngọn lửa nó tính cứ theo luồn gió mà bám dài lên mái dầu trên ba giờ đồng hồ.

Kết cuộc cả làng Thanh-đàm trước là một làng rất trù mật phồn phú mà nay tự đầu làng đến cuối chỉ còn lại trơ trọi một đống tro tàn. Nghe đâu sau khi ngọn lửa đã tắt, người ta tính chảy hết trên ba trăm nóc nhà và hai đứa trẻ con bị thiệt mạng.

B. P.

NHÀ IN BÁO TÔN CHỨA BẠC BỊ BẮT

Nam-kỳ — Theo báo Phụ nữ Tân văn, số 204 ngày 15-6 vậy, thì ngày 4 Juin, vào khoảng 2 giờ khuya, đội cảnh sát và ông cò Testanière đến bao nhà in Bảo-Tồn (chủ nhà in là ông Diệp văn kỳ — chủ bút báo Công luận) bắt một song bài. Tay cò và cảnh sát đều chịu phép cho linh xét bắt.

Vụ này dư luận trong nam công kích báo giới dữ lắm, vì các báo bằng ngày không đăng tin ấy.

Ông Lê trọng Bình có phái truyền đơn Quốc ngữ gọi dán chàng đã cáo báo giới, cho là các báo bằng ngày đều chuyên thiệt.

Thế là trong làng báo lại có người mang vết thương nặng!

DÃ TÂM CỦA NGƯỜI NHẬT

(Khoách trương quân bị để đánh với ai ?)

Theo tin một nhà phóng sự Tự-Lâm Tây báo ở Đông kinh thuật lại thì tất-chánh Nhật bản tuy khuếch trương hải lục quân bị lại càng nhiều hơn trước. Hải quân dự toán năm ngân ức tám trăm triệu, lục quân bốn ngàn triệu. Hải quân lục quân đều nói rằng quốc tế cuộc diện phải xuất binh Mãn châu đặng thi triển chánh sách Á-châu đại lục, thì quân bị cần phải sung túc để phòng bề một sự trong đợi sẽ xảy ra. Hiện thiết giáp phi cơ cho đến các đồ hóa học chiến tranh đều ra sức chăm sắp hoàn bị. Năm trước dự toán 13 ngàn triệu, năm nay đã tăng thêm 500 triệu, về kế hoạch chẩn cơ bản dân sung năm lại tăng lên. Không phải Mãn châu mỗi tháng ăn triều. Tài chính đương khuẩn khoản phí to tài ấy từ đâu mà ra ? ai cũng cho là việc mão nhiệm.

Một đầu chứng thực về sự khuếch trương quân bị và vật liệu nhập cảng phần nhiều là để dùng về việc quân mà các tường cố tàu quân khí làm cả ngày thâu đêm một khắc không hay mỗi ngày làm 20 giờ đồng hồ. Người ta tôn sùng tương cho đến các xưởng công đều một mực cần làm một việc quân bị ấy.

Người Nhật khoách trương quân bị mà phô rằng phòng sự vạn nhứt xảy ra, thì sự phòng ấy là chỉ về đâu ? Thuộc về việc gì ? Dư luận cả suy trắc mấy lẽ như dưới

1 Đối với toàn thế giới — Theo lời phát biểu của nhà chánh trị Nhật quyết ý tiến hành theo chánh sách Đông Á không chịu thi hành chủ nghĩa phương châm chấm lánh Mãn Mông, như định cự với nước thứ 3 nào can thiệp vào. Vì không muốn nhận làm cừu địch với giao chiến các bảo Nhật suy trắc vấn chiến, cơ quan chủ chiến phải có gan phô rằng dân toàn thế giới giao chiến cũng không ra làm chi Quốc liên can thiệp). Một tờ báo khác lại nói Nhật bản dự bị tự phòng tấn kịch như ngày Trung Nhật đánh nhau (1901) mà Nga, Đức, Pháp không tay can thiệp buộc Nhật phải trả Liêu-đông bán cho nhà Trung quốc. Nếu như cuộc Mãn chau này mà còn để ra tuồng ấy, thì Nhật chẳng cự đến nơi. Đó là dự bị giao chiến với bất kỳ nước nào ra mặt can thiệp.

2 Đối với Tàu Nga — Chánh phủ Tàu viết suy tuy nhu lòng mến tình, về mặt Mãn Mông, bị quan Nhật đây với ý yêu lợi không n. dứt là chiếm mất phần ngâm, không có lẽ gì lại chịu bỏ quyền lợi của mình ở miền ấy. Đặc Nga tuy dự bị chờ thời mà cũ động. Một phái trong đám nắm lục quân Nhật cho là ngày lên chiến tranh Á đông bùng ra thì bên cạnh nước Nga giáp với Âu châu kia, không khỏi các nước nhỏ khởi lên khuấy rối. Nước Nga phải chia sức mà phòng ngự thì cơ miền đông này, Nhật bản thế thắng dễ như chơi. Thế là giao chiến với Nga mà đất chiếm càng thêm rộng.

3) Đối với Trung hoa — Vấn đề Mãn châu, Trung hoa không chịu tập nhiễm, thời mà tong dong về lực cũ binh phục, thời thì thì Nhật sẽ nắm Trung hoa vào cái chính « phải cải đầu mà nghe theo mệnh lệnh » nghĩa là nước Mãn châu xảy đến sau nầy Nhật cũng cứ đánh tới mà không nhượng tí chút nào.

Xét theo dư luận các phương ở ta đều phát biểu một lời như thế. Một cường rồi về vấn đề Trung-quốc và Thái-bình Dương

(Xem còn trang 2 dưới vết 2)

TRẢ LỜI

Cùng ông LONG-ĐIỀN HAIPHONG

Bài « Vấn đề xuất cảng gạo » của ông không thể đăng được, vì ông nói rộng quá.

Phải như ông cứ nói vắn tắt : Người Ấn-Mỹ biết gạo ta là bổ, ta ngon, mà vì bộ không biết cách nấu cơm, nên làm mất cả phần vị hột gạo của mình. Vậy nên làm sách bày cách nấu cơm mà phát không, để cổ động cho số người tiêu gạo càng ngày càng thêm » v.... Như vậy còn nghe được, khỏi mang tiếng là ... [illegible]

Ông HOÀNG-THÚC-TRÂM Hanoi

Bản báo đã tiếp được Mandat và thơ ông. Những ý kiến bày tỏ trong thơ, bản báo lấy làm cảm phục, song ông nên biết cho rằng những bài có chỗ không đề ý đến, là vì có thuộc bị bỏ bớt.

T. D.

ANNAM LỊCH SỰ
HÁY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

Hiện tình sinh sản công nghiệp trụy lạc ở thế giới ngày nay

Theo lời phát biểu của sở ở cảnh khi nghiên cứu ở nước Đức đã điều tra, thì năm ngoái (1932) sinh sản công nghiệp trên thế giới sa sút một cách dữ dội, trong 20 năm nay chưa từng thấy. Cái con số sụt xuống sâm si với khoảng trước trận Âu-chiến. Hiện số nhân khẩu thế giới đã tăng lên hơn trước trận Âu-chiến đến 13%, mà công nghệp trụy lạc, so với trước trận Âu chiến lại giảm mất 11%.

Cái chứng sản nghiệp trụy lạc ấy, cảnh tượng khủng hoảng in vào một cách rất sâu xa, mà mỗi nơi mỗi khác, vì trình độ không đồng nhau, như các nước Âu châu năm 1929 đầu tiên do các vùng công nghiệp Trung Âu cuốn vào làn sóng khủng hoảng, còn các nước ngoài Âu châu thì đến năm 1930 mới chịu ảnh hưởng ấy chi phối. Như Thụy điển, Đức, là nước tư bản sung túc; Anh cùng Ấn-độ, Nam-phi là nước gắng sức kiến thiết cho sản nghiệp được dồi dào, thì năm 1930 còn thấy số sản nghiệp tăng giá. Đến năm 1931 thì trừ nước Sô-Nga đang nỗ lực về kế hoạch năm năm, ngoài ra toàn thế giới sản nghiệp đều bị trụy lạc mà không nơi nào từng yên được.

Trước năm Âu chiến, vì một cái cớ ngẫm ngẫm lay chuyển không thể đứng yên được mà sinh ra cuộc chiến tranh lay trời động đất kia. Ngày nay lại có một cái cớ lay chuyển lại rõ ràng dữ dội hơn trước, mà muốn cho thế giới hòa bình, thật chưa thấy phương pháp gì là có hiệu.

Làn sóng khủng hoảng chưa biết nó kéo loài người vào cái họa hiểm nào

K. Q.

Mấy thiết tộ. Hiện nay sẽ làm đại biểu dự hội Quốc liên, có tuyên cáo với quốc dân rằng:

Nước Mãn châu là giới thuyền sinh mạng của Nhật bản, nếu như đối với Mãn châu mà phải lìa cái bước trước, thì thế sào cũng phải khai chiến, dầu phí dân ban nhiêu, người Nhật cũng hy sinh toàn quốc mà đánh bạc một keo, quyết không lui bước.

Câu nói tuy là xuất tự miệng một người mà người ấy sẽ gánh vai đại biểu ở Quốc liên thì cho là công ý của người Nhật cũng đáng.

(*) Ngoài 3 thuyết trên, lại còn một thuyết, trong cả nhiều người trong yếu, mà phụ hoa cũng nhiều, là thuyết ở Đối Mỹ khai chiến. Thuyết này tự người ngoài cho là vu mà tự người Nhật nhận làm quan trọng, mà nhứt là phải hết lực quản.

Từ cuộc Mãn châu phát sinh, các báo Nhật thường nói lên chuyện Nhật Mỹ giao đột, (năm trên máy bay Mỹ có chụp ảnh mấy nơi đồ bộ, người Nhật đã không cự một lần, năm nay người Nhật hoặc truyền rằng Mỹ có phái chiến thuyền thăm song Nhật khẩn xin, nên đối với người Mỹ phòng nhân rất lắm). Ngoài ra mặc vào liều thuyết cho đến ở ẩn trò hát xiếc đến miền tả cuộc Nhật Mỹ đánh nhau, rốt có phần bắc Nga vào mà tiếp nhồng cuối cùng rốt lại là Nhật bản đại thắng cuộc bèo bình thành công toàn thế giới đều khánh hạ.

Dù làm người Nhật quả quyết về hàng hải như thế, trừ ra các nước trên thế giới đều khoanh tay ngồi ngó một tranh được cuộc đại chiến sau này, nếu không thì cuộc hòa bình khó thực hiện. Ký giả thuật hải bên trên mà chính của thời đang phòng thất lợn.

Giận chẳng được làm người Nhật bản

日本皆震三島士

KHÁCH-QUAN

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Rất phòng hại cho sự vệ sanh chung

Đô Thành Huế, về mấy con đường nhiều đèn điển đông người qua lại, linh tuần sát thường chăm nom, như đường Paul-Bert, Jules Ferry v. v. rất được sạch sẽ. Còn những con đường khác thì không được thế, nhất là con đường Gia-long dọc theo vườn hoa đi lại ngã đường Đông-ba, đèn sưa, lại thêm bóng cây tốt, linh tuần sát ít đi, thường đêm 11, 12 giờ, bọn xem bát về la nói om sòm, lại nhiều khi trẻ con phóng uế rất là dơ bẩn, có phòng hại cho sự vệ sinh chung. Nhà chuyên trách nên lưu ý.

Z.

NGHỆ-AN

. . . . . .

Lâu nay ở bạt Nghệ-Tĩnh, cái nạn mất mùa tiền cũng chả khác gì các nơi khác, lại còn bị cái dịch thú vật thiệt là tai hại. Lúa gạo đã sụt giá thì chỉ còn mang bán trâu bò; nay đến trâu bò đã bị chết dịch quá nửa, mà nhiều nhà lại gần hết, thì dân sự cuống bế trông vào đâu. Đã vậy, đương lúc có dịch trâu bò, còn lại phải để cho nghỉ ở nhà để phòng khỏi truyền nhiễm, chứ có cày bừa gì được.

Vì thấy tình thế kiết cừ khó khăn quá, nên tại . . . . . .

. . . . . .

Dân ngu ên

QUẢNG-NAM

Phù thâu

Ng-Cô ở làng Thanh-châu nhứt giáp, tổng Thanh-châu phủ Điện-bàn, tuổng có 1 mẫu 1 sào 10 thước chỉ hạng. Năm trước Cô đi vắng, đến kỳ thuế, lý trưởng Lê-ngọc-Chấn đến phát nạt bắt rề (Lê-Em phải nộp đủ 4$ mà biên lại chỉ 3$40.

Năm nay lý trưởng mới Lê-Mân cũng noi theo dấu cũ thân thằng lấy đủ 4$ mà biên lại 2$44.

Sau Em rõ biên lại không đúng số bạc, đến kêu nài, lý trưởng lại viết thêm vào 0$33 để phụ học phí (thế cũng chưa vào số 4$). Thuế đất nhì hạng mỗi mẫu có 1$20 mà thu cao như thế, dân chịu sao nổi?

Bổ c' uyện

QUẢNG-NGÃI

Đá tha rồi mà bị bắt lại

Bà Trần-t-Thúc tức Xã Viêm), làng Hòa-vinh thôn, huyện Nghĩa-hành, năm trên can về chính-trị, bị án ba năm. Năm ngoái đang ăn xá về nhà. Vì chồng chết, chỉ có hai người con gái: một người hiện còn ẵm, còn một người theo chồng làm ăn ở Gia-định (Nam-kỳ).

Từ ngày bà về nhà, phần thì nghèo nàn, phần thì không sớm quanh hiu, không nơi nương dựa, bà mới gởi thơ cho người rể là Lương-đình-Quế xin một ít tiền mà độ nhựt. Lần đó người rể có gởi cho bà 13$ và một lá thơ nói vợ con bà mới để lại bị đau, nhờ bà đông bạc lấy làm lộ phí vô nhà cũng giảm, vì đơn chiếc không ai. Quả thương con, bèo lô tháng giêng Annam bà đi Gia-định, quên trình cũng hương lý. Đến ngày 26

(Xem qua trang 3 cột 3)

KHO CHUYỆN...

Vừa rồi một người tù bị án chung thân cấm cố, giam tại khám lớn Saigon, đã thắt cổ tự tử trong lao.

Ông Thalamas về Pháp, ông Brachet lên thế làm Giám-đốc tr trực-chanh.

Vừa rồi, có tin Hanoi rằng ông Brachet cầm súng tự bắn mình, toan tự tử.

Lập tức người ta cho ông vào nhà thương Saint Paul. Lương ý nơi bịnh tình ngày càm.

Châu thành nhỏ Simferopol ở bán đảo Krim bên Nga, lại giao cho một người dân bà tên là Urusheowa làm đốc lý Tại nghiệp, bà nầy làm đốc lý mà không biết chữ gì hết; sau phải vì chức quốc lịnh mà cắp sách đi học. Ban đầu học kỳ tên, rồi học chữ.

Có lẽ tháng Octobre tới đây quan Toàn quyền Pasquier sẽ về Pháp.

Vua Xiêm đau mắt, nghe nói độ Janvier năm tới sẽ đi Âu, hễ mọi lần nữa để chữa. Không biết mắt bị vậy có hay đau gì mà trong cuộc đi Âu, Mỹ vừa rồi, ngài chữa một con tối hết mấy chục muôn bạc.

PHỤ-XUÂN HỌC-HIỆU

93-95 đường Gia Long — HUẾ

Lớp nghỉ hè. Ngày 20 Juin 1933. Ngày vào. Lớp Dự thi. Lớp Sơ-học. Các lớp trung đẳng lycée. Thạch lên lớp nhứt và lớp nhì. Có lớp riêng: Français, Mathématique, Anglais. Bắt đầu lớp tư lớp năm đến lớp nhứt TRONG NĂM 1933. Sau học Văn bằng C. E. P. P. I. đến Tú tài Toàn học Văn bằng C. E. P. P. I. đến Tú tài

MỚI RA THÊM

Mấy lâu bổn hiệu chuyên chu phát hành thứ dầu *Linh bửu đức*, ngày nay đã được thông dụng khắp mọi nơi. Song xét có một số người muốn dùng một thứ dầu nước, cho nên bổn hiệu đã chế thứ dầu *Linh bửu nước*, cũng đồng toàn những nguyên liệu để chế dầu đặc. Công hiệu của *Linh bửu nước* cũng in như công hiệu của *Linh-bửu đặc*.

Mỗi lọ giá . . . . . 0$15

Brillantine Văn-hoa là thứ sáp vuốt đen ông chải đầu cho trơn và mịn tóc. Chế bằng một cách riêng cho hợp hiệu, nhiều người công nhận là tốt hơn các thứ brillantine Tây, mà giá tiền chỉ bằng một phần 3, phần 4.

Giá mỗi hộp . . . . . 0$40

Mua buôn, mua lẻ xin hỏi hiệu

VĂN HÒA

(MME TRẦN-THỊ-NHU-MAI)

27, *Rue Gia-long — HUẾ*

TÍNH SẢO NHƯ ÂU-MỸ, HÀNG NHÀ "Namthai" MỌI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG

HỘP, SẮP, NẮP CHAI; CHẾT ĐỦ MỌI KIỂU TỐT, TÂN BẰNG KIM-KHÍ

NHƯ SỨA, SƠN PHẤN, SẮP v.v. ĐỒNG BẰNG HỘP "Namthai" TRONG KHẮP PHẦN ĐẤT LẠ HÀNG ÂU MAY Á

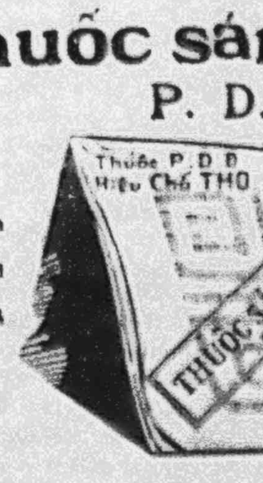

XIN ĐOAN

Vì đăng bài phương thuốc này không hiểu tại được hoàn hảo lắm.

U Thuốc trị ho ào ào; ho ra huyết; ra đờm; ho mình nóng lên mấy cũng trị được.

Thuốc dùng để hai lần khỏi vẫn phải kiêng đồ ăn độc lành:

a) Bài được trong lao (Institut de Kamlo);

b) Không phải: chè khoái; bún chả; thanh đàm yên thảo. Hộp nhỏ 1$00 — hộp to 2$00

3) Thuốc trị tuyệt nọc chấm trùng (phải pa mất 6 mois) Ninh thuốc ăn bún để dùng và tẩy dầu trong ra mọc tóc. Có mấy lọc thơ cảm ta đăng báo Tiếng dân. — 1 hộp gọi tặng. Người lớn dùng 2 hộp mới đủ.

Thơ từ mandat đề cho

M Nguyễn-trung-Thâm

Quảng xá Đồng hới

TÂN-CUNG-OÁN

Một áng văn-chương kiệt tác trong quốc-văn ta mà lâu nay ít ai được đọc, mà đọc cũng ít ai hiểu, ấy là TÂN-CUNG-OÁN. Nay đã có bản thích nghĩa và phê bình cả chữ quốc ngữ và chữ nôm, ai đọc đến cũng lấy làm khoái.

Có bán tại bản quán, giá 0$40.

Tiếng Dân

Trong mình thường sẵn có một ve dầu

HỘ-TÂM

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

mới

VỪNG DẠ

NĂM XU

một ve

MÂY NĂM TRỜI

Bấy lâu bà con đã quen dùng dầu Khuynh-Diệp mà phòng bệnh, trị bệnh. Số dầu Khuynh Diệp ban ra càng ngày càng mạnh, chỉ vì càng lâu bà con càng nghiệm rằng dầu Khuynh-Diệp công hiệu rõ ràng, tiếng làm xứng đáng.

Mà Khuynh-Diệp không thể là dầu xấu được, vì nếu là không hay, không tốt, không nhiều công hiệu, thời hiệu Khuynh-Diệp làm sao mà càng ngày càng mở mang thêm cho được. Bà con cũng rõ sau cái ngày phát đạt của Khuynh-Diệp, biết bao là thứ dầu khác ra đời, cốt ý tranh với Khuynh-Diệp, thứ tên nầy, thứ chất kia, mà rồi lần lượt thứ chết trước thứ chết sau, vì chỉ được bà con dùng làm một đôi dạo thôi.

Dầu Khuynh-Diệp lại được không biết bao nhiêu là phần thưởng to trong các cuộc đấu xảo lớn, lại được sở Phân-chất của nhà nước nhận là dầu thật tốt, thời bà con tin dùng Khuynh-Diệp chính là

TIN DÙNG DÙNG NHẦM

lắm vậy

Dầu Hồi-Tuiền, chữa mắng tà, mọi lưu nước, một thứ đặc, cũng đủ trị bệnh. — Dầu Ba-Cô, dầu xức tóc thơm mát bóng sạch.

Hình trên nầy là trình mẫng savon tablette một ve và hai ve ở chung tôi tạo nên và có cầu chứng nơi tòa thương mại Saigon theo kiểu bốn mẫng và hình dạng savon tablette của chúng tôi.

Như hiệu nào ăn cắp kiểu của chúng tôi thì chúng tôi sẽ kiện tòa mà đòi ăn bồi thường.

HÃNG SAVON VIỆT-NAM

Kính cáo

GIẢM GIÁ

Vì kinh tế khủng hoảng, vì quan lại bị giảm lương, nên các nhà buôn đều phải giảm giá. Vì sách **Hán-Việt từ điển** (đã ra trọn bộ 2 quyển), chúng tôi định bắt đầu từ nay giảm giá như sau nầy:

Hạng thường . . . . . 6$00 một bộ

Hạng đóng bìa vải . . . . . 7$00 một bộ

Mua buôn trừ hoa hồng 30 phần 100

(Xin hỏi điều kiện bán buôn)

QUAN-HẢI THƯ-ĐIỂM

27, *Rue Gia-Long — HUẾ*

Cô-tinh bổ-thận

Chuyên trị

Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh

Khi sơ phát huy hao mất, ở tai ve mỏi vai đau lưng, đêm ngủ mộng mị hay đái mình. Tiểu tiện vàng đục, miệng rão, lưỡi thở nóng vân vân. Nhẹ dùng vài lọ ve, nặng dùng độ 6 ve là khỏi.

Mỗi ve 1$00 Sáu ve 5$00

M. SINH HUY

46, Rue Maréchal Foch — VINH

Những bức chứng thơ . . . sẽ lần lượt đăng tiếp . . .

Thơ chứng tỏ nơi nhà

Maison SINH HUY

46, Rue Maréchal Foch — VINH

Thuốc sán trẻ con

P. D. D.

Trị bệnh sán lãi của trẻ con

殺虫救嬰特

Adresse: M. HOANG LIÊN NGUYÊN

Secrétaire aux Magasins d'Approvisionnement

Général Nguyễn thái Hoàng

(Copie conforme) & PHƯỚC ĐỒNG

Thơ mình tả

Nhân - tạo - huyết

đăng ở trang 4

Nhà bào-chế **PHẠM-DOÃN-DIỄM** Tourane (Annam)

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ra hiệu sữa NESTLÉ phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

THẰNG NHỎ 3 TUỔI MẠNH MẼ LẠ THƯỜNG

Em nhỏ Lê-văn-Phát năm nay được ba tuổi, mập mạp mạnh mẽ lắm. Hồi nó mới hai tuổi, ai cũng tưởng nó phải chết non, cha mẹ nó hết sức buồn, vì nó có góc ban hay nóng lạnh, đổ mồ hôi trắng, lừ đừ, buồn bã lắm, một tháng đau không biết mấy lần, hễ ăn đồ trúng thì cứng bụng lại. Bịnh nó làm khổ cho cha mẹ nó vô cùng. May nhờ có người điểm chỉ, cha mẹ nó mua cho ba gói thuốc CHỈ-LINH TÁN cho nó uống, đến nay tuyệt gốc ban, hết nóng lạnh nữa. Hết bịnh, nói lại càng mập thêm, mạnh mẽ lại tường. Thuốc Chỉ-linh tán quả là gia truyền hơn mấy đời, cứu được không biết bao trẻ con mang bịnh. Nhà báo chẳng những một thứ thuốc này, làm nên sự nghiệp. Tôi vì được nghe mười ngàn người tặng khen là thần dược, nên bất đắc dĩ xin làm đại lý độc quyền phổ thông thuốc này khắp cả Đông-Pháp. Sự hay của thuốc nói không cùng, dùng rồi mới rõ lời nói tôi là đúng với sự thật.

Có bán nơi mấy chỗ bán dầu Khuynh-diệp. Mua sỉ huê hồng 30% đồ nơi : VIỄN-ĐỆ

11 quai de la Susse — **Huế**

Hay là nơi :

M. NGUYỄN-VĂN-PHỐ

Boîte postale n° 63 — **Saigon**

Giá mỗi gói 0$12

Đau mình, phong bại nên dùng

HÒA-GIẢI-THỦY

của VĨNH-HƯNG TƯỜNG

Mỗi lọ . . . . . 0$20

Thuốc ghẻ, thuốc ngứa lở

của VĨNH HƯNG TƯỜNG — Vinh

hay có tiếng

Mỗi hộp . . . . . 0$10

Maison HỢP-THỊNH

Soierie & Mercerie

12 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần len, trắng trơn và hoa the thâm bông len the các màu trơn và hoa Lục (dệt các màu trắng bề khổ 0m62, 0m65, 0m70, 0m75, 0m80).

Lượt đan của hạng, vải mỏng, nhẹ hạt thiệt ngon. Bản sỉ và bán lẻ giá rẻ hơn. vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí khách ở xa mua viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giấy giếp, ví da, đồ đồng, đồ thếc, như mặt gối văn vân.... bản hiệu có bán buôn rất nhiều nên các quí khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các Quí khách rộng thủ sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Bᵗᵉ NGUYỄN THỊ-SÁU

HỢP-THỊNH

32 Rue des Cantonnais — HANOI

Bán giá rẻ hơn hết

các tiệm tơ lụa ở TRUNG-KỲ

Tại vì : Tiệm BOMBAY mới

AU BON MARCHÉ

115 Rue Paul Bert. Giây nói số 73 — **HUẾ**

Bản và đặt các thứ hàng tơ lụa ở các xưởng máy dệt lớn trong cõi Đông Pháp nên kỹ thuật sảo cũng có về hàng mới lạ, đã bán sỉ bán lẻ.

Hết lớn là một tiệm tơ lụa để các nước để bán sỉ bán lẻ rẻ nhất TRUNG-KỲ

Việc trong nước

(Tiếp theo trang nhì)

thì bang tá về xét nhà, không bắt được vật gì khả nghi cả.

Lại sau quan chủ mật thám Saigon cũng xét nhà L. đ. Quế, dẫn bà về khám lớn, rồi đem xuống tàu giải về Quảng-ngãi.

Hiện nay bà bị giam ở chánh lao.

H. N.

Nỗi oan ai tỏ !

Chúng tôi là Hào mục, hương lý làng Đông-tây-an, tổng Bình-hà, phủ Bình-sơn, nhờ quí báo đăng những điều oan ức sau này, may có thấu đến bề trên chăng.

Ngày 10 Avril 1933 có quan thượng chánh Sơn-trà đến làng chúng tôi bắt thuốc bồi (thuốc hút) tại nhà tên Trần-Đồng. Thuốc cân được 28 kí-lô, có cho đòi lý trưởng sở tại. Hôm ấy lý trưởng và hào mục làng chúng tôi đi đâu niêu tại đồn Lệ-thủy, chỉ có hương kiểm Lê-Khả về trước, nghe đòi thì đến. Quan Thượng-chánh biên giấy sản Trần-Đồng, đòi biểu hương kiểm làm giấy nhận. Hương kiểm xin để chờ lý trưởng, chưa dám nhận. Bấy giờ quan Thượng chánh bắt Trần-Đồng gánh thuốc ấy xuống sửa Cồ-lũy, Trần-Đồng (tức Trần-Đồng) ra thưa rằng : «Xin để tôi đi thế cho em tôi, vì em tôi đau ngực đã lâu, sợ đi xa gánh nặng thì bịnh trở lại». Quan chẳng nghe, chỉ tên Trần-Đồng về Sơn-trà rồi chỏ về Cồ-lũy. Cách ít ngày, có giấy bắt tên Trần-Đồng phải phạt 18 đồng bạc và thâu cả thuốc ấy, Trần-Đồng y lệnh rồi được tha về.

Đến ngày 25-4 có giấy đòi hương kiểm Lê-Khả và Trần-Đồng vào giam. Hơn một tháng, hương kiểm được tha về, còn Đồng thì biệt giam ở lao Quảng-ngãi.

Ngày 2-6 có giấy đòi lý trưởng vào tỏa, biểu rằng : « Khi quan Thượng chánh đến xét thuốc tại làng mầy, sao làng để dân và tên Trần-Đồng đến làm ăn ao, ý muốn ngăn trở sự khám xét. Vậy chiếu theo nghị định năm 1903, khoản 30, làng bay và Trần-Đồng phải phạt 2.200 quan tiền tây ».

Chúng tôi nghĩ rằng phạt thế là oan lắm ! Vì nhà Trần-Đồng ở gần Chợ-hôm (chợ lấy ở địa dầu làng Mỹ-huệ, kế cận Đông-tây-an), bữa quan Thượng chánh đến, đương buổi chợ đông, dân quê thấy quan tây ăn bận âu phục nên đến coi đông, và có tên Đồng lại xin đi thế cho em, chớ không ăn ảo gì cả, nay quan buộc tội phải phạt một số tiền to như kia, không biết lấy gì mà phạt, tội quá !

Chúng tôi xin nhờ ơn trên soi xét cho.

Hào mục và hương lý áp triện

BANMÊTHUỘT

Nên sửa sang lao Banmêthuột

Các lao quan hệ ở Trung kỳ, như Lao bảo, Kontum, có sửa sang lại, các phạm nhân đã được thơ thới một chút. Duy có nhà lao Banmêthuột số tù thì đông (hơn 500) khi bận thì đóc, mà cách đối đãi cũng phải khoát phạo theo ý kiến phần đại đa số.

VIỆC THẾ-GIỚI

Hội nghị kinh tế thế giới tại Luân đôn (Londres)

Luân-đôn, 12 Juin — Đến dự Hội-nghị này, có 11 vị Thủ tướng, 63 viên Tổng trưởng và nhiều tay tài chính và kinh tế học trong thế giới.

Hồi 14 giờ 55 vua Anh từ Windsor đến viện Địa chất học để khai mạc Hội nghị kinh tế thế giới.

Vua Georges V đọc bài diễn văn rất vắn. Giữa tiếng chào các đại biểu rồi, thì Nhà vua tuyên bố rằng tình hình thế giới bây giờ đáng sợ lắm, rồi nói với các đại biểu : « Thưa các ngài, các ngài hôm nay nhúng tay làm cái công việc gầy dựng lại, cái trách nhiệm thật là nặng nề vô cùng. Có đồng ý với nhau, có hiệp tác cải thiện với nhau thì công việc mới xong đặng. Tôi xin hết lòng giúp đỡ các ngài, và thành tâm mong công việc của các ngài sẽ có kết quả tốt ; cả dân tộc ở thế giới đương nóng lòng chờ đợi cái kết quả ấy. »

Kết luận, nhà vua nói rằng : « Tôi rất thành tâm chú ý đến các công việc bàn cãi của các ngài. Tôi mong rằng các công việc ấy rồi đây tại mở cho thế giới một con đường thạnh vượng và tấn hóa ở trong vòng trật tự ».

Bài diễn văn này đọc có sáu phút thì xong, đoạn đầu đọc bằng tiếng Anh, đến chỗ chào mừng các đại biểu thì đọc bằng tiếng Pháp, đoạn cuối thì đọc bằng tiếng Anh.

Đọc bài diễn văn khai mạc rồi, vua Anh từ giã ra về.

Đoạn ông Mac Donad mới nói theo đọc một bài khác. Trước hết ông nói phải giải quyết cho xong vấn đề nền sự đứng đã lắng nhắng như thế nầu, mà làm trở ngại cuộc gầy dựng về kinh tế của thế giới. Đoạn ông Hội trưởng cắt giới hạn của hội nghị.

Hội nghị chỉ xem xét cái chánh sách của các chánh phủ đối với sự phục hưng về đường kinh tế mà thôi, rồi đưng tưởng hội nghị có cái chương trình đầy đủ quá.

Ngài chỉ những vấn đề mà hội nghị phải xem xét quan hệ là gương nào. Từ năm 1929 đến nay cuộc sanh sản nguyên liệu sụt xuống 30 %. Buôn lợi của các nước sụt xuống cả, có nước sụt xuống 40 %, đến 50 %. Lần Cuộc khủng hoảng chung làm cho cuộc giao hoán quốc tế bớt xuống ít hơn 3/4 từ năm 1929 đến 1932.

Nạn thất nghiệp tăng thêm, tính ra thế giới có đến 30 triệu người không có công ăn việc làm. Hội nghị nhóm lại chẳng phải bàn về vấn đề nợ nần, nhưng các nước cần phải mau mau để cập đến vấn đề ấy đi, để nối các công việc đã làm ở Lausanne. Cuộc hội nghị này để làm tiếp những công việc ở Lausanne, và phải làm sao dời bỏ cái chủ nghĩa kinh tế quốc gia của các nước, vì cái chánh sách kinh tế quốc gia của mỗi nước là cái chánh sách không phải làm nghèo các nước mà thôi lại còn làm nghèo nước đã thi hành cái chánh sách ấy nữa. Làm sao thế giới thành ra một cái thị trường kinh tế duy nhứt thì thế giới mới được hưởng cái sung sức quyền lợi với nhau. Đó là sự tin chắc chắn của ông Mac Donald.

Ông hội trưởng nói rằng hội nghị phải có kết quả vì những sự phải giải quyết đều quan trọng, buổi này lắm. Vì vậy, ông xin đại biểu các nước có điều gì nấy đã sướng rõ ràng rồi bắt qua công việc làm liền.

LUÂN ĐÀN

HẠNG NGƯỜI ĐÁNG KHINH

Xã hội loài người là một cái kết thể thật (un agrégat réel). Nghĩa là mọi sự hành động của mỗi người đều có quan hệ đến cuộc sanh tồn chung của kẻ khác. Cũng như một cái rừng là gồm nhiều cây, nhiều bụi vậy, nếu ta phá một vạc cây hay một vài bụi, thì dầm cây còn sống đó, hoặc vì được ánh sáng mặt trời dọi nhiều mà càng ngày càng xanh tốt, hay trái lại, hoặc vì đứng mồ côi mà càng ngày càng rụi héo cũng nên.

Bởi sự tương quan mật thiết của người đời như thế, nên thấy một người nào tận tâm mưu việc ích chung cho đại đa số thì xem là bậc cứu thế mà thiệt tâm sùng bái, dầu chết mấy đời mà người đời vẫn còn ghi nhớ công đức ; còn đối với kẻ ích kỷ thì ai ai cũng khinh rẻ.

Thay vậy, ở cái đời đã đối mấy người ta cứ lấy sự léo loạt mặt ngoài để phỉnh lừa, nếu không có cặp mắt tinh thì biết ai là người nên trọng, ai là người đáng khinh ? Trước hết nên biết hạng người nào là đáng ghét.

Hạng người đáng ghét vẫn nhiều, mà nhứt là có ba hạng : một là hạng người ninh ; hai là hạng người ích kỷ ; ba là hạng người dả dối.

Vì người ninh thì ưa kẻ tà mà ghét kẻ chánh ; người ích kỷ chỉ biết lợi riêng mà không biết đến ích chung ; người dả dối hay làm cho chân lý bị che lấp.

Ai đã ra đời, nên lưu ý thay !

T. L.

đại còn nghiêm khắc hơn các nơi. Mong rằng nhà nước sẽ đem lòng khoan hồng, sửa sang lại cho tù được hưởng đôi chút ân huệ.

T. S.

LÀO

Cải chính

Số báo « Tiếng Dân » ra ngày 31 Mai 1933 nói về vụ bắn « Tiếng chuông » và cuốn sách « A. B. C. » có ba người chống án đi Saigon, tức là Nguyễn Hữu Phụng, Nguyễn văn Viêm và Nguyễn văn Du, không có Nguyễn văn Trương.

C.

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Già ăn trẻ lại.
Gái ăn đắt chồng.
Nẹ giồng ăn thụ thai.
Trẻ ăn chóng lớn.

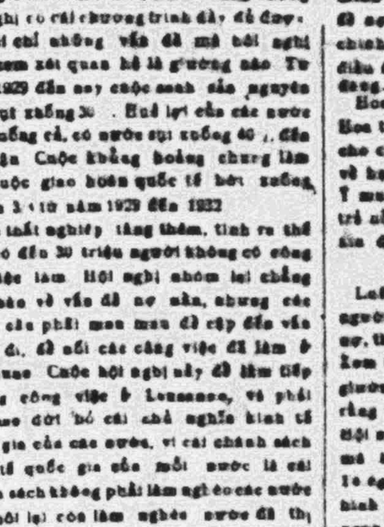

Sữa "LE GOSSE" rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH *Giá mỗi hộp* . . . . . 0$22

Đại-lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUE — TOURANE — QUINHON

VIỆC HÀNG NGÀY

Luân-đôn, 12 Juin — Cả thế giới đều để ý đến hội nghị ở Kinh đô nước Anh hôm nay. Người ta mong rằng hội nghị này tìm ra phương pháp giải quyết những sự khó khăn về kinh tế, và khôi phục tin nhiệm giữa các nước.

Nhưng nói vấn đề tài binh, tức vấn đề sự chiến tranh, tức vấn đề hiện sự nầu Đức, cũng nhiều vấn đề khó khăn quá nữa, thì ra Hội-nghị kinh tế này cũng khó mà có được kết quả gì.

Vấn đề nợ chiến tranh

Ba lê, 12 Juin. — Phóng viên báo « Petit Parisien » ở Hoa-thịnh-đốn, nói về vấn đề nợ, tin rằng theo những điều thay đổi trong hiến pháp của Huê-kỳ vừa rồi, thì Quốc gia hội nghị sẽ không nhóm hội trước tháng Janvier 1934.

Tổng thống Roosevelt có ký hiệp định gì cũng không được Hội nghị chuẩn ý.

Như thế là Tổng thống Roosevelt buộc phải theo hiến pháp, mà đòi nợ thắng tay.

Bruxelles, 12 Juin — Chính phủ Bỉ đã gởi thơ cho chính phủ Huê kỳ, nói rằng mình không thể thay đổi thái độ về vấn đề nợ (kỳ hạn 15 Juin), vì tình hình tài chính chưa thấy gì khả hơn, và yêu cầu tìm cách giải quyết cho thiên đường.

Hoa thịnh đốn, 12 Juin. — Đại sứ Ý ở Hoa thịnh đốn, chiều hôm qua, đã đưa cho chính phủ Huê kỳ một bức thư nói về hạn kỳ 15 Juin. Trong thư Ý nói rằng Ý muốn trả cho Huê kỳ song thế không trả nổi, vậy xin trả 1 triệu rưỡi đô la, và ấn định lại.

Việc Đức hoãn nợ

Luân đôn, 12 Juin. — Trong bức giác, người ta để ý nhứt về việc Đức hoãn nợ, thế mới đến Hội nghị kinh tế thế giới. Xem thế thì đủ biết việc ấy quan trọng là dường nào. Báo « Daily Mail » tuyên bố rằng việc Đức hoãn nợ là một việc mà Hội nghị kinh tế thế giới cần phải xét gấp mà không để trễ được. Báo « Daily Telegraph » viết : « Theo đa luận thì tình hình tài chính nước Đức không đến nỗi nguy ngập như người ta một thấy. Vả chăng từ khi Huê kỳ bỏ kim bản vị, thì nợ của Đức thiếu thành tính từ 4.000.000 sụt xuống 2.700.000 livres sterling một thang của gì nữa.

Nhiều nước khác như Suisse, Thụy-điển (Suède), Thụy-sĩ (Suisse) cũng có ý bất bình cho sự hoãn nợ.

Sự bất hòa giữa Đức — Áo

Vienne, 12 Juin. — Ông Habicht, Hội nghị viên Đức, Tổng thanh tra của đảng

Các học sanh tối nghiệp. Trong cái phòng khách sắp đặt pha lối Âu tây, mặt nền lát chiếu bông, trên dăng sẵn đèn điện cả tua, trên vách có bức hoành phi có mấy chữ sơn son rất đẹp : « Lạc trước thiên hạ, ưu sau thiên hạ ». Kiểu chữ cực tốt do tay một nhà đại giáo dục nọ viết. Trên bàn đặt những bình hoa liên trường phía đông có mấy bức ảnh các nhà đại giáo dục, trông rất nhã quan.

Chính giữa phòng, kê một cái bàn dài, ghế đăng hai bên, 20 cậu bận đồ học sinh ngồi đối diện nhau, đấy là mấy cậu thi đỗ tối nghiệp ngày hôm qua.

Bỗng chốc, nghe cửa phòng mở một tiếng « rạt », thì ông Hiệu-trưởng ở trong bước ra. Dạc tuổi chừng trên 50, dầu tóc có hơi tốt, râu cũng có bạc lấm đốm, một tay cầm cái mũ, cùng mấy cậu học sinh làm lễ. Mấy cậu đều đứng dậy một trật, tỏ ý tôn kính. Nguyên ông Hiệu-trưởng nầy đối với học trò chỉ tỏ thái độ ân hòa, không khi nào lộ ra lời quở trách cũng bộ nghiêm trọng mà học sinh trở lại kính sợ, trong lúc bình thời, hai giờ về khoa tu thân trong mỗi tuần lễ ông vẫn chủ trương cách « Hiền thân thuyết pháp » (nghĩa là đem việc mà nói). Mỗi lần bước lên cái ghế giảng thì tự bỉ lăng phắc không có tiếng gì ồn ào. Vì cách giảng về lời giảng của ông cầm đứng người được nên ưa, nên về khoa tu thân, rất là khô khan không hứng thú gì, mà bọn học sinh càng chăm nghe, càng hết cái ý mỉ đắm thắm, thường phàn nàn cho thời giờ « giảng khóa » lấy rất ngắn ngủi.

Ông nhân chức Hiệu-trưởng đã đã trên 7 năm, hôm nay đất các học sinh tối nghiệp mà mở ra tiệc lấy tất cả mấy lời giáo hóa. Bàn tiệc đọn xong đâu vào đấy, Hiệu trưởng ngồi ghế chủ tọa các học sinh ngồi chung quanh. Ông cầm chén đứng dậy nói :

(Còn nữa)

VIÊN ĐÁ MÓNG

Giáo dục tiểu thuyết

Soạn giả : Thiên-tiên sinh

Dịch-giả : Chat-mon

Số 2

Hai người vội vàng đi quanh vườn bông người ta càng đông lắm, giá thời nhành cây, tia sáng trăng vẻ trên mặt đất. Châm-bửu-Thuyên nói :

« Thầy anh nói rất phải, song tôi quyết lòng duy trì trường học lại mà làm thế nào cho thầy giáo tự xét tự cảm cách mới đặt lại, ấy là nghĩa vụ đốc nhứt trong cõi đời nầy. Đến như chủ nghĩa bài xích và bãi khóa, thì ta nhứt định không tán thành chút nào hết. Bởi thế nên ngày nay ta quyết một phen to giả quyết vấn đề rắc rối ấy [illegible] hòa bình. Ta về để chạy ngay [illegible] chỉnh đi trường học, gọi toàn cả học sinh, mà không phải gọi từng ».

Lộ-gia Kiện : Anh em lâu nay vẫn phục lòng chân thành của anh, nay thấy anh lo giải quyết việc nầy, lại càng bội lòng tin cậy thêm lên.

Nói vừa dứt lời, Lộ ngất đầu lên thấy Trương văn-Sam đương kia đi lại, hai tay đút vào túi áo, bèn hỏi Trương rằng :

« Trương quân nghĩ sao ? »

Trương văn-Sam : Ta vẫn cảm phục thanh ý của Châm-quân, song nay dùng cách nào điều đình bây giờ ? hay là chịu lỗi mà thú với anh giám thì nhà hiện kia sao ?

Châm-bửu-Thuyên : Như thế thì chẳng có kết quả gì hết ! Vả chăng, người giám thị binh nhất vẫn giữ cái chủ nghĩa nghiêm trọng mà đối đãi với học sinh, chắc sẽ trị phải người nào làm đầu cả đuổi mấy người phụ họa không cho học nữa, thì gây ra mối phá hoại, ta nay quyết định lấy lòng chân thành mà khuyên bạn đồng học, bạn đồng học tin ta không có ý riêng ai, đợi ông Hiệu trưởng về thì điều đình xong ngay.

Người ta nói : « trải một lần xong đột thì thêm một lần tấn bộ ». Thật vậy, sau trận sấm giông mưa gió mà mây lạnh trời quang, cảnh vật lại càng tươi tốt thêm lên, trong nhà học ai ai cũng cầm đột cái ơn điều đình của cậu Châm-bửu-Thuyên cả.

Ngày tháng thấm thoát, mấy cây đào lộ trồng bên sân thì thao kia đã trổ bông, tơ liễu lơ thơ, đã theo ngọn gió rơi vào nghiên mực, trong trường học bày ra một cái cảnh tượng nào nhiệt khác thường, vì còn mấy ngày nữa sẽ đến ngày cử hành lễ thức tối nghiệp lần thứ 19.

Ba cậu « Châm, Lộ và Trương » đến dự vào hàng ưu. Ông Hiệu-trưởng tỏ lòng ân cần thuật những lời răn giạy cho học trò nghe mà cậu Châm-bửu-Thuyên là đại-biểu cho tất cả các trò thi đỗ tối nghiệp đứng ra trả lời. Trong lúng « Trường học vạn tuế, Hiệu-trưởng vạn tuế » kia đã đưa tiết xuân về thời quá khứ. Đang ngày trong nhà ông Hiệu-trưởng mở một tiệc cơm chiêu đãi các học sinh tối nghiệp. Trong cái phòng khách sắp đặt pha lối Âu tây, mặt nền lát chiếu bông, trên dăng sẵn đèn điện cả tua, trên vách có bức hoành phi có mấy chữ sơn son rất đẹp : « Lạc trước thiên hạ, ưu sau thiên hạ ». Kiểu chữ cực tốt do tay một nhà đại giáo dục nọ viết. Trên bàn đặt những bình hoa liên trường phía đông có mấy bức ảnh các nhà đại giáo dục, trông rất nhã quan.

Chính giữa phòng, kê một cái bàn dài, ghế đăng hai bên, 20 cậu bận đồ học sinh ngồi đối diện nhau, đấy là mấy cậu thi đỗ tối nghiệp ngày hôm qua.

Bỗng chốc, nghe cửa phòng mở một tiếng « rạt », thì ông Hiệu-trưởng ở trong bước ra. Dạc tuổi chừng trên 50, đầu tóc có hơi tốt, râu cũng có bạc lấm đốm, một tay cầm cái mũ, cùng mấy cậu học sinh làm lễ. Mấy cậu đều đứng dậy một trật, tỏ ý tôn kính. Nguyên ông Hiệu-trưởng nầy đối với học trò chỉ tỏ thái độ ân hòa, không khi nào lộ ra lời quở trách cũng bộ nghiêm trọng mà học sinh trở lại kính sợ, trong lúc bình thời, hai giờ về khoa tu thân trong mỗi tuần lễ ông vẫn chủ trương cách « Hiền thân thuyết pháp » (nghĩa là đem việc mà nói). Mỗi lần bước lên cái ghế giảng thì tự bỉ lăng phắc không có tiếng gì ồn ào. Vì cách giảng về lời giảng của ông cầm đứng người được nên ưa, nên về khoa tu thân, rất là khô khan không hứng thú gì, mà bọn học sinh càng chăm nghe, càng hết cái ý mỉ đắm thắm, thường phàn nàn cho thời giờ « giảng khóa » lấy rất ngắn ngủi.

Ông nhân chức Hiệu-trưởng đã đã trên 7 năm, hôm nay đất các học sinh tối nghiệp mà mở ra tiệc lấy tất cả mấy lời giáo hóa. Bàn tiệc đọn xong đâu vào đấy, Hiệu trưởng ngồi ghế chủ tọa các học sinh ngồi chung quanh. Ông cầm chén đứng dậy nói :

(Còn nữa)

quốc gia xã hội ở Áo, vì là một người được Hitler tin dùng lắm, đã cùng mấy người phụ việc bị bắt ở Linz. Tổng trưởng ngoại giao Đức phản đối lập tức, nói rằng ông Habicht là người trong tòa lãnh sự Đức. Nhưng chính phủ Áo không nhận cho như thế.

Bá linh, 15 Juin. — Bác sĩ Wasserbaech, người trong tòa lãnh sự Áo ở Bá linh đã bị bắt, theo lệnh ông Goering. Sự bắt bớ này mục đích là để trả thù. Bác sĩ đã bị trục xuất và đã lên đường về Áo.

Vienne, 14 Juin. — Chiều hôm thứ ba sở cảnh sát Áo có tờ thông tin về cuộc điều tra những cuộc rối loạn và ám sát, nói rằng có 180 người bị bắt, trong có 19 người ngoại quốc. Trong số người ngoại quốc đó, phần nhiều là người Đức, sẽ bị trục xuất ra ngoài đất Áo.

Anh muốn can thiệp

Luân đôn, 14 Juin. — Người ta cho rằng chính phủ Anh sẽ can thiệp điều đình đặng khải phục tình thân thiện giữa Đức Áo

TIN VẮN

Trung kỳ

— Sau tờ hiệp định đã ký, quân Nhật không chịu triệt hồi, thác cớ bị trời mưa Tướng lãnh các quân đội Trung hoa đều có lòng tức giận (?)

— Điều Điện Tướng-Nhật thỏa hiệp có nhiều tên nhục quốc tan quyền, nên phương Bắc thì Phùng-ngọc-Tường, phương Nam thì anh phỉ Quảng-đông, kẻ thì Tướng rầm lên, mà bọn phụ nữ sphóng không ở Thượng-hải cũng phát thông điện phản Tướng.

— Phòng chỉ huy lô vạn quân, đã tấn công miền Cổ ngạc, đo, thanh thế lừng lẫy. Người Nhật định đem quân đánh Phùng xá chính "thế Nam tình cũng định dùng võ lực đối phó.

— Tổng-tư-Văn vay 5 ngàn vạn vàng Mỹ Đô nên-Đức có điều cho Tôn-Khoa đại ý cho là trái lẽ, và nghĩ có lẽ đã dùng vào việc nội tranh.

— La-văn-Cân từ chức tổng trưởng Ngoại giao Cô tin Hoàng-Phu lên thay. Hoàng là người của Tướng.

— Hà-ứng-Khâm, tổng trưởng chiến tranh tuyên bố rằng cách hành động của Phùng ngọc-Tường, nếu cứ đây dưa mãi thì chẳng khác nào thác giao Nhật tới chiếm Sát Cáp-nhĩ, hoặc sẽ cho Sáp cáp nhĩ sẽ thành một tỉnh.

— Hội sẽ những nhà Tư bản dệt vải ở Nhựt tại thành Osaka nhứt định tẩy chay bông vải của Ấn-độ cốt để trả thù thành phố Ấn-độ đánh thuế vải của Nhựt nặng quá.

— Bầy tên sứ tổng đốc thành phố L. B Sô-viết mới định ban đường Trung-đông thiết lộ, hay công việc ban ấy cũng chưa xong Mới rồi, thành phố Sô-viết phái đại biểu thương lượng với thành phố Nhật về vấn đề ấy nữa.

Tây-ban nha

Tổng thống Zamora lại giao việc lập Nội các lại cho ông Azana. Ông này đã lập xong Nội các mới rồi

Áo

— Tại Lang Angersdorf đảng viên đảng Hitler biểu tình bằng một cách mới lạ họ đứng lấy mặt lên trên trời, còn tay trái thì bịt miệng lại, rồi kéo đi khắp thành phố.

— Hai nhà chính trị trứ danh bị thích khách.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thuc hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

BỆNH TRỊ SINH RAU-LÁU

một bệnh hay là có đã lâu rồi

Trong 252 người A-Rập dùng thuốc này chỉ lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc của lương-y ở Alger)

ĐẠI TẠI HỘI: SPÉCIALITÉS PEYRARD

Rue de Grenelle, PARIS

và công các nhà thuốc có danh

Cao giả

Thời buổi ván minh nói thật không mấy người tin.

Ai muốn biết Cao-hổ-cốt thật hay là giả, thì lấy một miếng nhỏ bằng hột ngô, cầm vào đầu tiêm, hơ lên ngọn đèn, hễ thấy càng hơ, càng phồng to, mà hơ lâu cũng không cháy và hơi gây nồng nàn bay ra khắp nhà, ấy là cao thật. Còn cao ban long hay là cao giả khi hơ lên đèn thì chảm đen ngay, hơ lâu thì cháy và khét, chớ mua lời tiền.

Cao nhà nấu thật tốt, giá bán mỗi lạng 4$00.

Tối uống sáng thấy cường dương có trong mình sáng khải khác thường. Ai muốn thử cho biết thật hay giả, xin cứ gởi thơ, tôi sẽ gởi tặng một ít ống nhỏ, nếu biết là cao thật sẽ mua.

Thông phán TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 - Bd Harmand — 57

TONKIN NAM-ĐỊNH

Trẻ con bụng ốm nên mua thuốc

PHỈ-NHI CAM-TÍCH

của VĨNH HƯNG-TƯỜNG

Mỗi lọ . . . . . 0$20

LÀM TOÀN BẰNG MAY !

Giày vải trắng, đế ... đúc giá bán 1$68 một đôi

GIÀY DEUX COULEURS

làm bằng vải trắng cao-su và da scajon nay da beige và da grise, semelle bằng crêpe anglaise, tây ý các ngài lựa da, bán giá đặc biệt là 2$25 một đôi. Cũng kiểu ấy, bằng hai thứ da cả, năm ngoái bán 3$00: năm nay chỉ bán có 2$50 một đôi.

AN-THÀNH

Cordonnerie Moderne

57 Rue de la Soie -:- HANOI

Ai có Catalogue An-Thành 1933, nay hạ giá là 15%.

ĐÔNG-PHÁP Y-SĨ

Phan-huy-Thinh

PHÒNG KHÁM BỆNH

102 Rue du Pont Japonais -:- FAIFO

Ân kỳ đi khám bệnh

BẾN ĐIỆN, TAM-KỲ, CHỢ-ĐƯỢC

Cảm, cảm, sốt

chỉ

THẬP-LINH-ĐƠN

của VĨNH HƯNG-TƯỜNG là hay

Kết quả tốt đẹp của

NHÂN-TẠO-HUYẾT

SINH-HUY

44 Rue Maréchal Foch -:- VINH

là những bức thư mình-tạ có giá-trị sẽ lần lượt đăng tiếp.

Mỗi chai 1$80 — Nửa tá 7$80

Faifo, le 29 Mars 1933

A Monsieur SINH-HUY

44, *Rue Maréchal Foch -:- VINH*

Thưa ông,

Hôm ngoái tôi có mua của ông ba chai thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT uống xong, tôi mới rõ thuốc ấy rất tốt, tôi uống vào ăn ngon, ngủ được. Vậy tôi có lời cảm tạ.

Nay đàn bà tôi kinh nguyệt bất điều, khi trời, khi sụt, tháng có, tháng không, da mặt xanh xám, vậy ông hãy gởi cho thứ thuốc ĐIỀU KINH theo cách lãnh-hóa giao-ngân, uống xong thuốc *Điều-kinh*, tôi sẽ mua thêm thuốc *Nhân tạo huyết*.

Mấy lời kính chúc quí hiệu được mau phát đạt.

Nay thư

Adresse : M. Huỳnh Sum

N° 20 Rue Hội-An

(Copie conforme — FAIFO

殺人不見血

CHÉM NGƯỜI KHÔNG THẤY MÁU ?

Người có sống, phải có chết, cái nguyên nhân chết đó cũng có hai thứ một là chết vì sự bất ngờ, hai là vì bệnh mà chết, vì bệnh mà chết cũng có nhiều chứng, nhưng phần nhiều chết về bệnh đi, hoạt.

Những bệnh ấy phần đông về bọn thanh niên, trong lúc tuổi trẻ, sức lực cường tráng, khí huyết sung túc. Lấy cái sức khoẻ ấy mà làm sự dâm dục, đã nam mê quá, thận sau chẳng bại, khí sau chẳng toàng. Lại còn hại hơn nữa là cách thủ dâm, lấy thế làm sướng trong giây phút, mà không tưởng đến khí huyết qui báu của mình, không nghĩ đến tiền tuiếc của cha mẹ mình về sau bị hao ra sao, hại cho sức khoẻ mình thế nào. Bệnh đi, hoạt lậm hại cho ta một cách vô hình vô giạng như thế. Khác gì giết người không máu. Vậy nay bản dược phòng đã tốn công nghiên cứu, chế ra thứ thuốc để trị về bệnh đi, mộng, hoạt tinh, khí toàng, khí lạnh, hoặc người bị bệnh phong tình đã khỏi, hoặc chưa được tuyệt nọc hẳn, và người thân thể yếu đuối, tiên thiên bất túc, hậ thiên kém hư, sinh ra đau lưng, mỏi vai, chóng mặt, nhức đầu, mất hoa, tai ù, đêm ngủ hay mơ màng mộng mị, hay giật mình sợ hãi, ngủ không yên giấc, mau dùng thuốc **TIÊU-HẠNH-LÂM CỔ-TINH HOÀN** thì không lo ngại gì nữa. Người vô bệnh thường dùng thì được bổ thêm khí huyết, sinh tinh cố thận, quảng tự diên niên, nam, nữ, lão, ấu, hợp dùng.

Các ngài có lòng chiếu cố, xin nhận rõ dấu Sư-tử bi-chầu, mới khỏi lầm.

Mỗi ve 1$00 — *Nửa tá 6 ve* 5$00

Ở gần đâu hiệu tổng đại lý QUẢNG-HƯNG-LONG *số 80, phố Khách* VINH *mà mua, ở xa gởi lãnh-hóa giao ngân*

TIÊU - HẠNH - LÂM DƯỢC - PHÒNG

108, phố hàng Buồm -:- HANOI

MAGASIN DE SOIERIES

TAN - LỢI

122-140, Boulevard Tổng đốc-Phương — Cholon

Bản hiệu ban sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là : lãnh, xuyến, trừu, cẩm nhung, cẩm-châu v. v Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mãi đến cách không hề sợ phai trớ. Bản lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt bổn v. v., khắp đội đầu rất về thêm nhiều kiểu, nhiều mẫu thiệt đẹp. Đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu « Tuleware » đều có danh tiếng thuốc nay ở Nam kỳ

Lãnh bán sách mới xuất bản nhan hiệu « Pagode Chinoise et Annamite de Cholon » (thể ngâu Hán Việt tự miêu) viết toàn Pháp văn của M. Lê-văn-Lưu, hạn làm học sĩ, thường thọ ngũ đồng Bắc đầu bội tinh, soạn, có 38 cái ảnh chụp (photogravure).

Sách nên đọc, giá 1$00, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách tây và ta tại Saigon có bán

Bánh hộp biscuits « Kim-Thới » của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có hoa hồng)

Ở Bắc kỳ có bán ở hiệu Quảng vạn - Thành Hải Bắc 120 Boulevard Haiphong giá mỗi hộp là 0$90.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm tổng cộng tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ

Ở xa xin viết thơ về thương nghị TÂN-LỢI

122-140, Bd Tổng-đốc Phương — CHOLON

DÍA BÉKA

PHỤNG-HÁ

ETIQUETTE NOIRE

Mme RICHARD

Rue Citadelle -:- Huế

Mới có mà tốt hơn hết

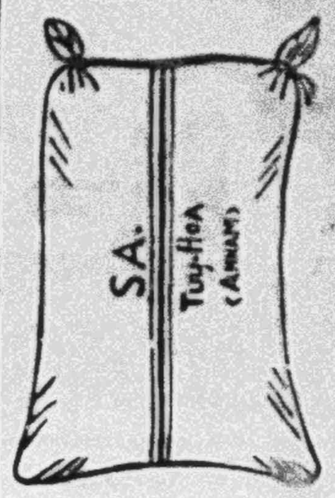

ĐƯỜNG S A. là một thứ đường rất tốt do nhà kỹ-sư chuyên-môn luyện luyện và nghề đường chế tạo ra ở nước nhà.

ĐƯỜNG S A. rất trắng, rất ngọt và dễ tiêu hóa.

ĐƯỜNG S A. không bị thuế nhập cảng, nên giá bán rẻ hơn giá đường ngoại quốc.

Đại-lý :

NAM - LONG

Hàng buôn Hanoi

LÊ - THANH CẢNH

Paul Bert Huế

Thuốc tốt thấy hay

Nay bản hiệu Bình lời cáo-bạch,
Chữ, sao, bán, tán thẳng ngay.
Xin mời các ông bà, quí bước.
Chỉ nhãi là mũ Dược-Phòng.
Lời cẩn cáo tỏ cùng qui khách,
Giấy bìu, bất mực, mắc đo,
Được mấy nơi danh g, thuốc tốt,
Trước là mua bán làm quen,
Tỏ cẩn cáo mấy lời chân thật,
Trước nhà là chợ ngó sang.

Bán thuốc bốn, chẳng nguyện cò đông,
Bỏ rằng thuốc tốt, thấy hay, rồn nhà.
Dùng mà mom quả được nhờ lòng
Phụ thêm tập báo để trong tủ đứng
Có bán riêng, nể anh học trò.
Cho đi đứng đã học trò thiệt nhé.
Mới cho người thế một lần nam.
Sau ra còn đã tăng thêm đôi đợt.
Hiệu chúng tôi ở giữa Cái Bàn.
Ở theo giấy phố con đường Hàng.

Đông - Lợi - Hưng

Avenue du Musée TOURANE, Annam

CÓ DÙNG MỚI BIẾT

THUỐC HO BẢN-TAY

Bất kỳ ho cảm mạo, rát cổ, tắt tiếng, nặng thuốc này vào trong là phát công lập tức thấy hiệu nghiệm.

giá mỗi gói 0$10

TIÊU THỰC TAN *(nhân bản tag)*

Ai muốn ăn ngon, tiêu hóa chóng, dùng thuốc này trong vòng giờ, thì ăn hết sức ngon, bị trúng thực, ợ hơi, buồn tiểu, dùng thuốc này thì khỏi ngay.

Giá mỗi gói 0$10

DẦU LỢI-SANH *(trị bá chứng)*

Đau bụng, đau đầu, cảm độc, cảm gió, trong uống người theo, thì lành ngay.

Ve lớn 0$20

Ve nhỏ 0$10

Ai muốn làm Đại-lý, xin viết thơ thương nghị với

M. TRẦN - DIỄU

50 Rue de la Marne -:- TOURANE

Nhà LỢI-SANH *ở Saigon chế đủ các, đơn, hoàn, tán khác rất tinh tiền.*

BẢO-NINH

Bệnh quý đã có thuốc tiên !!

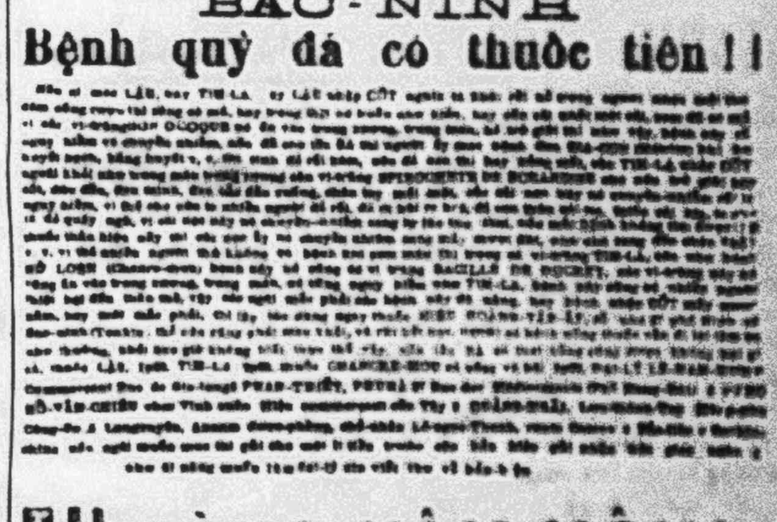

Ai đa tư lự, tim óc hư nhược, tinh thần yếu đuối ?

khí huyết xấu, và kém sinh dục ?

Nên chú ý !

1°) THUỐC THANH TÂM

Bổ-náo-hoàn

Chuyên môn hưng vượng tinh thần, sung túc nẫo lực, bồi bổ tâm huyết, thống trị những người chăm chỉ học tập, tư lự quá độ, hoặc bằng ngày tâm việc bằng trí nẫo nhiều, hao tổn tinh thần, lao thương tâm huyết, sinh ra rối loạn gân óc, tâm thần bất định, ít nhớ hay quên, hay đánh trống ngực, năm hay giật mình, ngủ không yên giấc, mơ, mòng, mệt, chóng, chóng mặt, nhức đầu, nẫo đỉ lâu ngày sẽ sinh chứng suyễn-dầu-thống (đau óc) nữa, tổ chí bất hoạt, ăn uống kém ngon v.v. Dùng thuốc nẫy lấy tên tinh mạnh

2°) THUỐC ĐIỀU-KINH

Bổ - huyết - hoàn

Chuyên môn điều hòa kinh-nguyệt, bồi âm bổ huyết, và tốt dưỡng sinh dục. Thống trị đàn bà các chứng kinh-nguyệt sẩu xem bất điều, thấy kinh tháng sớm, tháng muộn, tháng có, tháng không, tháng nhiều, tháng ít, hoặc một tháng thấy kinh vài lần, kinh kỳ trước sau đau bụng, kinh ra hoặc tím, hoặc đen, hoặc loãng, trắng, hoặc huyết hôi, huyết cục, lậu huyết, bằng huyết, tích huyết, dong huyết, dị cơn hư lạnh, có khi sinh chứng khí hư (bạch-đới) nữa, làm cho ngăn trở sinh dục, lâu năm không chữa, sau hậu gầy mòn, mặt vàng da xám, kém mọi sức khoẻ v. v Dùng thuốc này đều được khỏi cả.

2 thứ thuốc này cùng giá mỗi lọ 1$00, *nửa tá* 5$00

Bán tại

Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG

N° 127 Hàng Bông -:- Hanoi

Các ngài ở xa viết thơ về hỏi rõ bệnh, xin gởi thuốc theo cách lãnh-hóa giao-ngân rất tiện

LÒNG HÂM-MỘ !!!

Thuốc Nam-Thiên-Đường là thuốc Nam, thứ là thuốc Nhật-bản, vì nó rất linh nghiệm, cho nên đồng-bào quốc-dân em gần ba đồng rồi nhiều, nơi nào có đại-lý bán thuốc Nam-Thiên-Đường thì ai ai cũng đều hăng lòng lắm. Nhưng còn nơi nào chưa có đại-lý tại bổn-quán-đường nhận được rất nhiều thư gởi đến mua thuốc mà đến than phiền nỗi sao không có đại-lý thì không tiện cho việc mua thuốc.

Vậy cho được cảm ta lại tấm lòng quí bản hãm mộ thuốc Nam của đồng bào, nên bổn-đường cần nhiều người làm đại-lý bán thuốc ở các tỉnh, các chợ trong xứ Trung-kỳ và Nam-kỳ, để tiện cho đồng-bào mua dùng.

THỂ-LỆ RẤT RẺ, RUỘ-ĐỒNG RẤT HẬU

Người nào cần lòng giúp cho công-cuộc người nhà, tôi giúp cho nghề thuốc Nam được phát đạt, tôi gửi mỗi lời chứng cho một hội, cho khỏi mang tiếng phinh vàng tôi đã nhờ Ngài, thì sau lá gửi thơ chỉ nhà thuốc NAM THIÊN - ĐƯỜNG, 127, rue Maréchal Foch, Nam-định, mà lấy chương-trình và cách-thức.

Imprimerie TIẾNG DÂN, HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG